

NILSSON AGENCY

DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

Wat je moet weten over digitale toegankelijkheid van websites en de WCAG-richtlijnen

Wist je dat dit document interactief is?

Klik op de inhoudsopgave om snel te navigeren naar voor jou relevante content. Wil je terugkeren naar de inhoudsopgave? Klik dan op het huisje of blader door het bestand met de pijltjes. Handig hé!

Inhoudsopgave

Vorige pagina

Volgende pagina

inhoud

Inleiding

Vooraf

Waarom digitaal toegankelijk

Gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid

Barrières voor digitale toegankelijkheid

Een toegankelijke website bouwen

Onze success stories

En nu?

Contact

3

4

5

7

8

13

18

19

21

Inleiding

Toegankelijke websites: functioneel en prettig in gebruik voor iedereen in de samenleving. Naast dat inclusiviteit geen keuze meer is maar een maatschappelijke eis, is deze digi-toegankelijkheid ook bij wet geregeld. Kortom: je moet er wat mee! Maar wat? Net als bij veel (overheids)organisaties kan het verplicht voldoen aan de toegankelijkheidsregels (WCAG) een hele worsteling zijn. Wij zetten de voordelen, uitdagingen, tips en barrières voor je op een rij!

Vooraf

Laten we beginnen bij wat digitale toegankelijkheid is: *Een digitaal product opleveren dat door het overgrote deel van de bevolking gebruikt kan worden, rekening houdend met mogelijke visuele-, motorische- en verstandelijke beperkingen.*

De gevolgen van toegankelijkheidsproblemen van je website?

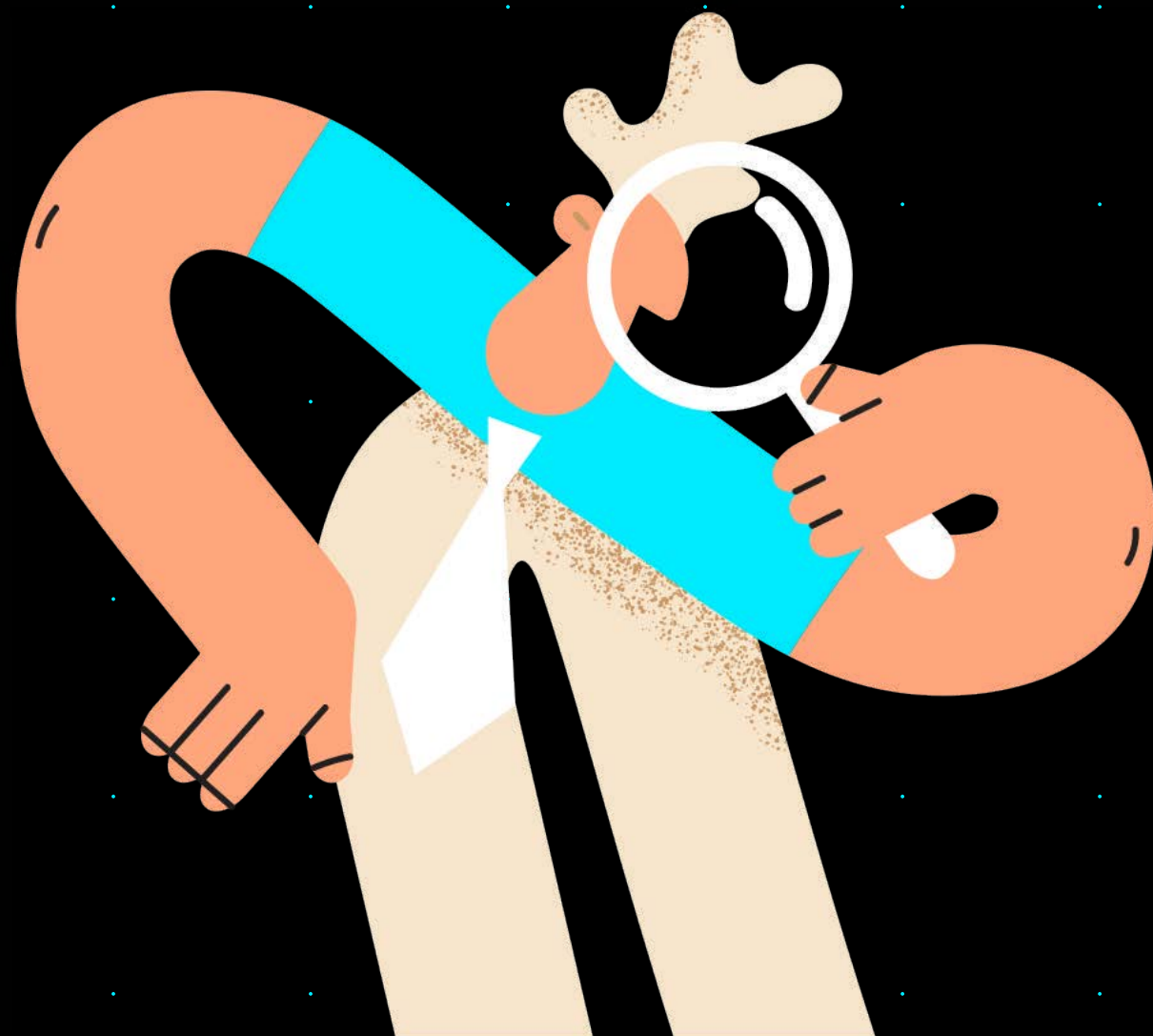
“Buitensluiting” van een potentieel deel van de doelgroep doordat ze door een beperking geen (of beperkt) gebruik kunnen maken van je dienst.

Die doelgroep is veel groter dan je denkt.
Ter illustratie: 1,3 miljoen Nederlanders hebben een vorm van kleurenblindheid(!)

In deze whitepaper geven we jou een introductie op digitale toegankelijkheid.

Waarom digitaal toegankelijk:

3 redenen

1: Een verbeterde gebruikerservaring voor iedereen

Je kunt een bredere doelgroep bereiken doordat iedereen gebruik kan maken van de functionaliteiten die je aanbiedt. Dit doe je niet alleen voor mensen met een beperking. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van je dienst op een telefoon in de volle zon: voldoende contrast in content zorgt ervoor dat alles beter gelezen wordt.

2: Verhoogde merkwaarde

Het bieden van goed toegankelijke en bruikbare diensten draagt bij aan een bepaalde reputatie (inclusief, betrokken, kwalitatief hoogwaardig) Dit zal je merkwaarde verhogen.

3: Bij wet verplicht (!)

Voor alle websites en mobiele applicaties van Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector is het verplicht. Vanaf 2025 is dit verplicht door de European Accessibility Act voor een veel bredere groep aanbieders.

Gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid

Vaak ligt de nadruk op het leveren van bruikbare en gebruiksvriendelijke diensten. Maar de toegankelijkheid van functionaliteiten laat te wensen over.

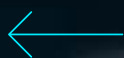
→ **Gebruiksvriendelijkheid/ bruikbaarheid:**

de functionaliteiten werken op een efficiënte en prettige manier.

→ **Toegankelijk:** het product biedt aan iedereen dezelfde functionaliteiten

Overigens kan een website of functie prima toegankelijk maar nog steeds beperkt bruikbaar zijn doordat het beoogde doel niet op een efficiënte of intuïtieve manier kan worden bereikt.

Voorbeeld: Een website kan een complex formulier bevatten wat weliswaar met hulp van voorleessoftware en toetsenbordnavigatie in te vullen is, maar onvolledig of niet correct wordt ingevuld omdat de velden te complex zijn opgebouwd.

**Barrières
voor digitale
toegankelijkheid:
we nemen ze
graag weg**

BARRIÈRE 1:

Gebrek aan bewustzijn

Organisaties weten niet dat ze moeten voldoen aan de regelgeving, of zijn zich niet bewust van wetgeving. Veel overheidswebsites voldoen nog niet aan digitale toegankelijkheidsnormen, terwijl dat bij wet verplicht is: slechts 3% voldoet volledig.

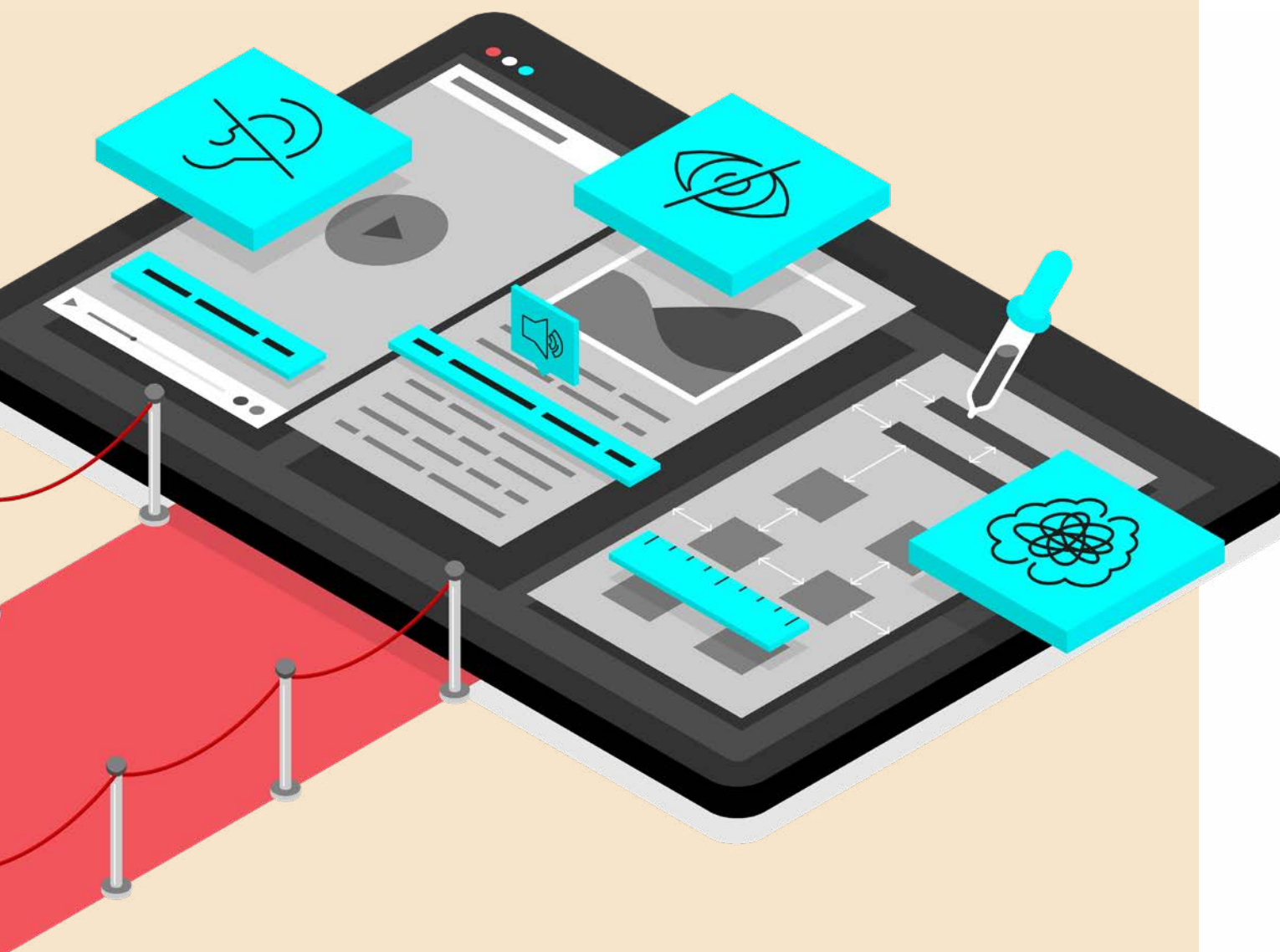
BARRIÈRE 2:

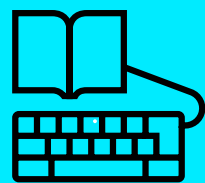
Vooroordelen

Er zijn vooroordelen over mensen met een beperking en de mate waarin ze überhaupt capabel zijn om zelfstandig door een website te navigeren.

“Waarom zou mijn website op mobiel ook moeten kunnen werken met toetsenbordnavigatie en spraaksoftware, iemand die dat nodig heeft kan toch geen smartphone bedienen?”.

In zowel iOS als Android zitten veel toegankelijkheidsfuncties die het prima mogelijk maken gebruik te maken van smartphones. (Bij hen zijn alle redenen om digitaal toegankelijke producten te leveren namelijk ook van toepassing).

cognitieve & leerbeperkingen

slechtziend

gebarentaal

gehoorverlies

fijne motoriek

blindheid

BARRIÈRE 3:

Niet van toepassing

Het nut van toegankelijkheid kan ook worden onderschat: “hoe groot is het deel van mijn doelgroep nou eigenlijk met een beperking”? Vrij groot (*1,3 miljoen Nederlanders hebben een vorm van kleurenblindheid, in totaal 4 miljoen Nederlanders met enige vorm van beperking*).

Perceptie dat digitale toegankelijkheid merkwaarde verlaagd

Het idee leeft soms dat rekening houden met digitale toegankelijkheid resulteert in “saaie overheidswebsites”. Dit is niet wat je als merk uit wil stralen en zorgt (in combinatie met gebrek aan bewustzijn) ervoor dat digitale toegankelijkheid geen aandachtspunt is bij het bouwen van een website.

Door echter vanaf het begin rekening te houden met digitale toegankelijkheid kan je prima websites bouwen die de juiste, toffe uitstraling aan je merk geven.

Kosten

Het implementeren van toegankelijkheidsverbeteringen kost geld. Dit kan in bestaande websites complex zijn. Budgettair is het interessanter om een nieuwe website te bouwen. Door vanaf de start van een project rekening te houden met digitale toegankelijkheid wordt de website toekomstbestendiger.

**Een toegankelijke
website bouwen:
tips waar je op
moet letten**

TIP 1:

By design

Het is mogelijk om in bestaande websites toegankelijkheidsverbeteringen door te voeren. Voor simpele websites is het goed te doen. In meer complexe websites is het verstandig voor een verse start te gaan met digitale toegankelijkheid als uitgangspunt: digitaal toegankelijk 'by design'. Een heel verschil met achteraf aanpassingen doen.

achteraf

by design

TIP 2:

Volg de WCAG-richtlijn

Voor het bouwen van digitaal toegankelijke applicaties zijn richtlijnen opgesteld: de Web Content Accessibility Guidelines (ofwel WCAG).

WCAG is georganiseerd volgens vier hoofdprincipes:

1. waarneembaar

Bezoekers ervaren de website met zintuigen die voor hen beschikbaar zijn. Hieronder vallen het leveren van content alternatieven voor afbeeldingen (alternatieve tekst) en audio- (transcripts) en videocontent (ondertiteling/ gebarentaal). Ook het zorgen voor voldoende contrast hoort hierbij

2. bedienbaar

De website moet bedienbaar zijn en bezoekers moeten content kunnen vinden en gebruiken ongeacht hun manier

van interactie met de website. Denk aan het laten werken van interacties m.b.v. het toetsenbord, het correct gebruik van beschrijvende titels en links, en het voorkomen van (fel) knipperende inhoud.

3. begrijpelijk

Informatie en bediening van de interface moet begrijpelijk zijn. Zo moet de taal van een pagina bepaald kunnen worden, de navigatie consistent zijn en duidelijk zijn wat voor actie wordt verwacht.

4. robuust

De website moet op een consistente betrouwbare manier geïnterpreteerd kunnen worden ongeacht de browser. Dit is het meest technische principe. Zo moet een foutmelding op de juiste manier worden gestructureerd zodat voor voorleessoftware ook duidelijk is dat er iets fout is, en dat dit moet worden gemeld aan de bezoeker.

Verder is WCAG ingedeeld in drie verschillende niveaus: A, AA, AAA. De regelgeving geeft aan dat websites moeten voldoen aan zowel niveau A als AA. Om te voldoen aan een niveau moeten alle succescriteria binnen dat niveau afgevinkt kunnen worden. Dan wordt een toegankelijkheidsverklaring afgegeven.

TIP 3:

Audit voor een toegankelijkheidsverklaring

Nadat de website is gebouwd kan een toegankelijkheidsverklaring opgesteld worden. Hiervoor laat je een audit uitvoeren door een (externe) partij met die bevoegdheid. Zij toetsen alle richtlijnen aan de bijhorende succescriteria en vinken deze af wanneer wordt voldaan. Wanneer niet wordt voldaan krijg je een beschrijving van de reden en de juiste richting om dit op te lossen.

Hou je **website** digitaal toegankelijk

Een website digitaal toegankelijk houden stopt niet na het halen van een toegankelijkheidsverklaring. Bij het doorontwikkelen en toevoegen van nieuwe content moet altijd rekening gehouden worden met WCAG. Zorg dat je content team op de hoogte is van de richtlijn. Een top 5 waar je aan moet denken:

- 1.** Geef afbeeldingen een goed tekst alternatief.
- 2.** Zorg voor een goede koppenstructuur op je pagina. Voorzie links van een duidelijke link tekst. Niet “lees meer” maar “Lees meer over [titel van het artikel]”
- 3.** Probeer tekst in plaatjes te voorkomen. Als je toch figuren hebt met tekst, zorg dan voor een goed alternatief voor deze informatie.
- 4.** Als je video's toevoegt waarin gesproken wordt, zorg dan voor goede captions (ondertitels met beschrijving van hoorbare geluiden).
- 5.** Ook de inhoud van PDF's en downloadbare tekstbestanden moet voldoen aan de WCAG richtlijnen. Moeite om een PDF toegankelijk te maken? Zorg dat dezelfde content ook beschikbaar is op de website zelf.

Onze success stories

We hebben meerdere websites in beheer waar we volgens WCAG hebben gebouwd en een toegankelijkheidsverklaring hebben behaald. Check ze voor inspiratie en om de praktische toepassingen te zien!

Leren in Zeeland (zowel website als brand)

→ [bekijk hier de case](#)

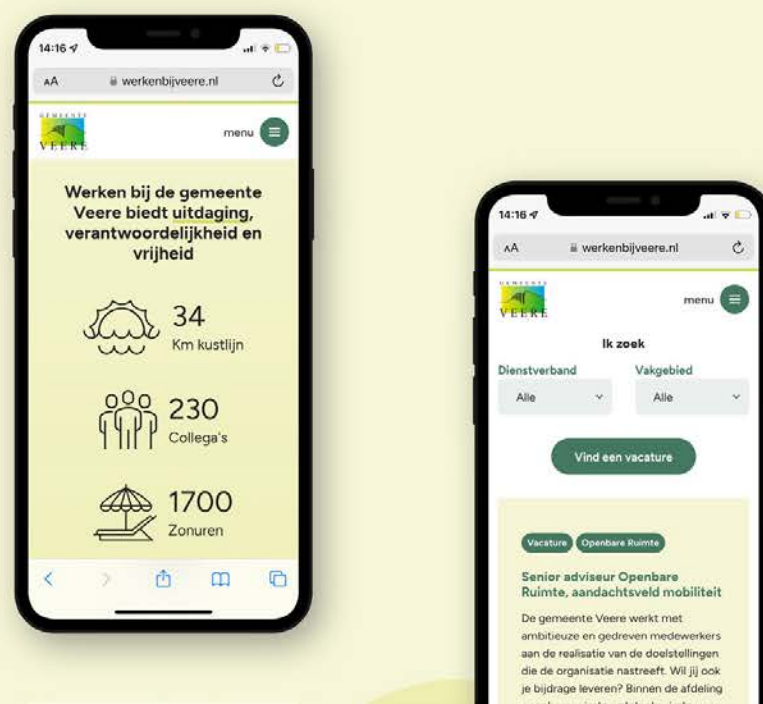
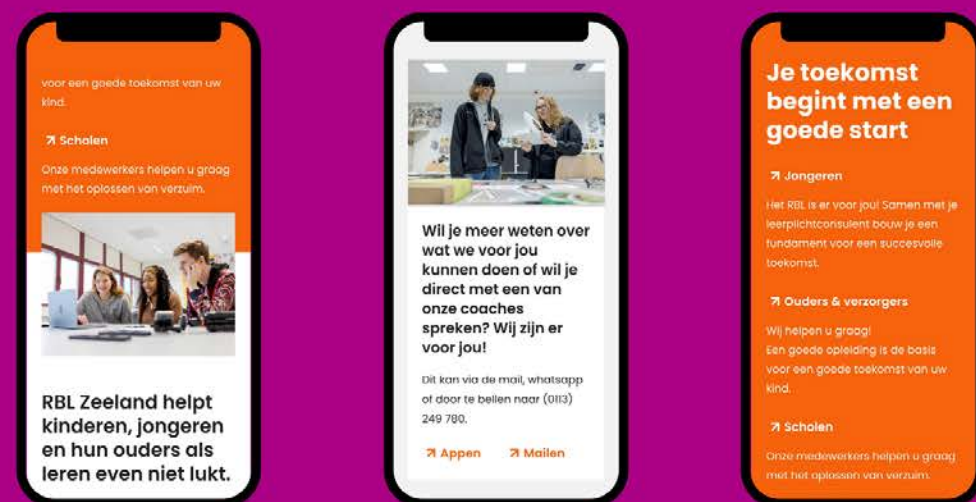
Volgjezorg

→ [bekijk hier de case](#)

Werken bij Veere

→ [bekijk hier de case](#)

19

En nu?

Meer weten over digi-toegankelijkheid en WCAG en er mee aan de slag? Neem contact met ons op!

Wij begeleiden je bij:

- een analyse van je huidige webomgevingen
- doorvertaling van complexe regelgeving
- designvereisten
- technische uitdagingen
- audits

Bronnen

- <https://wcag.nl/kennis/wet-en-regels/>
- <https://ondernemersplein.kvk.nl/european-accessibility-act-producten-en-diensten-moeten-volledig-toegankelijk-zijn/>
- <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202&intPagId=5581&langId=en>
- <https://iederin.nl/toezicht-moet-nu-echt-geregeld-slechts-3-overheidswebsites-toegankelijk/>
- <https://dashboard.digitoegankelijk.nl/>
- <https://tikjeanders.nl/hoe-gebruik-ik-een-iphone-met-mijn-visuele-beperking/>
- <https://www.apple.com/nl/accessibility/vision/>
- <https://digitaaltoegankelijk.nl/nieuws/wist-je-dat-13-miljoen-nederlanders-een-vorm-van-kleurenblindheid-hebben/>
- <https://digitaaltoegankelijk.nl/nieuws/european-accessibility-act-2025/>
- <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
- <https://www.accessibility.nl/>
- <https://digitoegankelijk.nl/aan-de-slag/tips/kantoorbestanden>

NILSSON AGENCY

Vogelzangsweg 100
4461 VN Goes

+ 31 (0) 113 250 700
info@nilsson.nl

nilsson.nl f @ in

